

Speerpunten Gouda Positief 2022-2026

Beste inwoners van Gouda,

Hieronder treft u onze 10 speerpunten aan voor de periode 2022-2026. Een aantal van deze speerpunten is u al bekend. Hiermee borduren wij voort op ons eerdere programma 2018 – 2022.

Covid-19 heeft in de afgelopen twee jaar een enorme wissel getrokken op ons sociale leven, leren, ondernemen en werken. Gouda Positief wil zich de komende jaren opnieuw inzetten voor een duurzaam en uitvoerbaar beleid met oog voor de langere termijn effecten van deze crisis. Wij willen dat Gouda ook voor de generaties na ons een financieel en economisch gezonde, bruisende, leefbare en inclusieve stad is voor alle Gouwenaars.

Daarbij vertrouwen wij op de kracht en inventiviteit van de Gouwenaars om hier met z'n allen, uiteraard naar draagkracht en mogelijkheden, de schouders onder te zetten.

1 Positief met elkaar omgaan in Gouda

Gouda Positief wil, ondanks de druk op de financiën, investeren in het versterken van de sociale basis in de wijken in Gouda. Gouwenaars moeten elkaar in hun straat en wijk kunnen blijven ontmoeten. De voorzieningen waar inwoners zelf aan bijdragen en gebruik van kunnen maken, moeten op orde zijn en uitgebreid worden waar nodig. Wij gaan dit doen door:

- **Extra steun voor initiatieven en voorzieningen** waar Gouwenaars zich met elkaar kunnen verbinden. De mogelijkheid om GoudaPot hiervoor in te zetten nemen we daarbij mee. We houden ook aandacht voor samenwerking binnen wijken en stimuleren gedeeld gebruik van middelen om versnippering tegen te gaan.
- **Gratis en ruimer openstellen van door de gemeente gesubsidieerde maatschappelijke voorzieningen** zoals de Chocoladefabriek, Schouwburg, Cinema Gouda, Garensponnerij, sportcentra en wijkcentra.
- **Instellen van een lokale ombudsman**. Bewoners die zich onheus of unfair behandeld voelen door de gemeente of gelieerde instanties moeten zich nu richten tot de Nationale Ombudsman. We willen een ombudsman dicht bij de Gouwenaars en met kennis van de lokale context.
- **Extra ondersteuning voor mantelzorgers** Voor mantelzorgers is in Gouda relatief weinig ondersteuning. Gezien de toegenemende vergrijzing en de (te) zware belasting van mantelzorgers is een additioneel pakket van maatregelen nodig.
- **Versterking van vrijwilligers- en andere verenigingen/sportclubs** Door mensen in een uitkeringsituatie of een sociaal isolement te betrekken bij deze organisaties, eventueel met hulp van wijkteams en bewoners in de wijken.

2 Positieve financiële ontwikkelingen voor de stad

Financieel verantwoord en uitlegbaar beleid is fundamenteel om onze stad op de langere termijn leefbaar en betaalbaar te houden voor inwoners. Onze aanpak omvat:

- **Verlaging van de gemeentelijke schuld met 20%**
Gouda heeft een traditie van slecht financieel bestuur. Tot 2002 was Gouda “artikel 12”-gemeente en stond onder toezicht van de provincie. Tussen 2002 en 2014 is de schuld van Gouda toegenomen van 30 naar 320 miljoen Euro door toenmalige colleges. In de periode 2014 en 2018 is deze schuld met 50 miljoen verlaagd zonder dat dit negatief op de voorzieningen uitpakte. Serieuze reductie van de schuld is mogelijk en noodzakelijk wanneer de rente op leningen stijgt. Een lagere schuld geeft toekomstige generaties meer lucht.
- **Vermijd het subsidie-infuus**
Gouda Positief pleit al jaren voor meer transparantie ten aanzien van de subsidiestaat. Inmiddels is dat gelukt na het aannemen van een Gouda Positief motie. Wij zien dat steeds dezelfde organisaties jaar in en jaar uit subsidies krijgen toegewezen. Hierdoor komen nieuwe initiatieven niet aan bod. Terwijl subsidies juist bedoeld zijn om aanloopkosten te overbruggen om nieuwe initiatieven een kans te geven. Daarom willen wij een maximale termijn van 2 tot 3 jaar gaan stellen aan dergelijke subsidies.
- **Kosten van de gemeentelijke organisatie met 10% omlaag**
De afgelopen periode heeft Gouda een groeiende ambtenaren-organisatie gehad met veel externe inhuur. De stad heeft daar nauwelijks de vruchten van geplukt. Wij willen daarom terug naar een “mean en lean” aanpak van de gemeente-organisatie: weinig inhuur en een kleine, professionele gemeentelijke organisatie. Minder bureaucratie, meer doen! Een krimp van de gemeentelijke organisatie stimuleert bovendien het invoeren van een ‘lean en mean’ aanpak.
- **Betaalbare energievoorziening en voorkomen van energie-armoede**
De energietransitie is een enorme maatschappelijke en financiële opgave: internationaal, nationaal en lokaal. Als lokale partij volgen we daarin de internationale en landelijke lijn. Normaal hebben we niets tegen een hoge ambitie, maar de ambitie van Gouda om in 2040 CO2 neutraal en van het gas af te krijgen - 10 jaar eerder dan de landelijke lijn - vinden we onverantwoord en niet haalbaar. Bovendien vindt Gouda Positief de bijdrage die burgers moeten leveren aan de transitie niet in verhouding staan tot de inspanningen van de grootste uitstoters van CO2.

De energietransitie kent wat Gouda Positief betreft in Gouda te veel wensdenken. De Goudse warmtetransitievisie geeft richting aan de mogelijkheden, maar geen duidelijkheid over de financiële en de technische implicaties. Zo heeft het aanleggen van een warmtenet tot gevolg dat de stad jarenlang opengebroken zal zijn. Huishoudens zijn daarnaast beduidend duurder uit wanneer zij op een warmtenet zijn aangesloten. Door dit gebrek aan duidelijkheid over de betaalbaarheid en de technische realisatie van de ambitie om per 2040 CO2 en gasloos te zijn in Gouda, voorzien wij een tweedeling tussen mensen die wel mee kunnen doen aan de energietransitie en zij die dat niet kunnen. De kosten van de energietransitie mogen niet afgewenteld worden op de

burgers die dat niet kunnen betalen. Dit is volstrekt onwenselijk als we een inclusieve, sociale en betaalbare stad willen zijn.

Tot er meer regie en duidelijkheid vanuit de landelijke overheid komt, wil Gouda Positef:

- **inzetten op het meer en beter isoleren van de bestaande huizen**, te beginnen bij de sociale woningvoorraad in Gouda.
- **Lokale initiatieven steunen** die bijdragen aan het vergroten van kennis over de mogelijkheden om energie te besparen, huizen te isoleren en de overstap te maken naar duurzame energie, mits zij toegankelijk en beschikbaar zijn voor alle Gouwenaren.
- **Meer ruimte geven aan innovatieve experimenten**, bijvoorbeeld lokaal opslag van zonne-energie en waterstof.

3 Positieve financiële ontwikkeling voor inwoners

Gouda heeft ten opzichte van andere gemeenten zeer hoge lokale lasten. Huiseigenaren zitten in de top 15 van hoogste lokale lasten in Nederland, terwijl Gouda geen stad van villa's en hoge inkomens is. Huurders zitten in de top 50. Dit is voor Gouda Positief al jaren onaanvaardbaar. Wij willen dat Gouwenaren fors lagere lagere lokale lasten gaan betalen. Er zullen andere prioriteiten en keuzes gemaakt moeten worden. De burger mag niet de dupe zijn van onverantwoorde uitgaven waardoor de lokale lasten maar blijven stijgen.

Onze ambitie is om **de lokale lasten met 50% te verlagen** door onder andere:

- **Het afschaffen van de hondenbelasting;**
- **Het (weer) verlagen van de OZB.** In het vorige college nam Gouda Positief deel en is het gelukt om de OZB met 2 miljoen te verlagen. Het zittende college heeft een volstrekt onnodige verhoging van de OZB met 1 miljoen doorgevoerd. Deze verhoging eind 2020 was onnodig, omdat de tekorten als gevolg van de hoge kosten in de jeugdzorg en Corona, wat als argument werd gebruikt, landelijk worden gecompenseerd (U heeft dus wat te kiezen).
- **Onderzoek naar mogelijkheden van terugdraaien van afval scheiden.** Dit blijkt niet te lonen en de stad is smeriger door meer zwerfvuil en overvolle en onhandige containers.
- **Verlaging van de rioollasten.** De verhoging die als gevolg van klimaatadaptatie werd ingevoerd, wordt teruggedraaid. Dit is een onterechte belasting en hoort niet bij het principe 'de vervuiler betaalt'.
-

4 Positieve kansen op de woningmarkt voor iedereen

Het vinden van een betaalbare woning is een bijna onmogelijke opgave geworden voor jongeren, ouderen, alleenstaanden en gezinnen. In de afgelopen jaren is te weinig gebouwd en herontwikkeld, dat heeft de landelijke overheid nagelaten. De doorstroom stopt. In Gouda is vooral ingezet op nieuwbouw en waar mogelijk herontwikkeling. Maar, men heeft kansen laten liggen. De Groene Hart Rekenkamer heeft in haar rapport van 16 september 2021

geconcludeerd dat Gouda haar ambities ten aanzien van sociale huur, middeldure en betaalbare koop niet heeft gerealiseerd. Doorstroom is hierdoor minder mogelijk gemaakt dan nodig was. In de komende jaren moet uitvoering gegeven worden aan:

- **Langdurig leegstaande kantoorpanden worden omgevormd** tot betaalbare wooneenheden. Al jaren pleit Gouda Positief voor de herontwikkeling van kantoren in o.a. de Goudse Poort. We zien mogelijkheden voor 1.000 betaalbare studio's en wooneenheden.
- **Handhaving van het vergunningenplafond in de binnenstad.** Ter voorkoming van waardevermindering en om de aantrekkelijk te houden voor (nieuwe) bewoners en bedrijven mag het vergunningenplafond alleen omlaag wanneer bereikbare alternatieve parkeergelegenheid aan de randen van de binnenstad beschikbaar is.
- **Sneller & transparanter handelen bij procedures & vergunningen**
Ontwikkelaars klagen al jaren over lange of ondoorzichtige procedures. Dit moet veranderen. Bureaucratische blokkades moeten worden weggenomen.

5 Positieve leefbaarheid

Gouda Positief wil dat onze stad schone, veilige en goed onderhouden straten, troittoirs en fietspaden heeft, evenals goed onderhouden en voldoende groen. De naderende omgevingswet biedt mogelijkheden (in combinatie met wonen en mobiliteit) voor integrale en gebiedsgerichte plannen en aanpakken. Daarvoor dient de gemeente minder in hokjes te denken, maar vanuit verschillende gezichtspunten naar de omgeving te kijken. Gouda Positief ondersteunt een aanpak die integraal en vanuit verschillende kanten naar de omgeving kijkt, uiteraard met zoveel mogelijk betrokkenheid vanuit de inwoners.

- **Sneller handelen bij meldingen van onveilige situaties.** Losse tegels, gaten etc. Het plaatsen van een waarschuwingsbord waarbij de verantwoordelijkheid bij de passant wordt gelegd vinden wij onacceptabel. Het zelfde geldt voor zichtbelemmering bij kruispunten door hoog groen.
- **Betere communicatie met bewoners over meldingen.** Nu is vaak niet duidelijk of een melding wordt afgehandeld.
- **Meer maatwerk bij het legen van containers.** Wanneer zij vol zijn, deze sneller legen en schema's aanpassen als dat nodig is.
- **Meer maatwerk bij het bepalen van groenonderhoud.** Daar waar extra onderhoud nodig is, wordt dat uitgevoerd en daar waar de behoefte minder is, of waar burgers zelf heel actief zijn, kan dit wat minder.
- **Extra vergroenen van plekken met hoge hittestress.** Nu wordt per straat of klein gebied een plan gemaakt, soms min of meer succesvol met bewoners. Er is behoefte aan een integraal plan voor grotere gebieden. Meer regie op deze plannen is nodig om problemen met burgerparticipatie, zoals op de Raam en Nieuwe Haven (Platanen), te voorkomen.

6 Positieve bereikbaarheid

Gouda groeit toe naar een stad met 80.000 inwoners. Goede bereikbaarheid, doorstroming en voldoende parkeergelegenheid zijn essentieel. Het autoluw maken van de binnenstad is een mooi idee, maar niet uitvoerbaar wanneer binnenstad bewoners, ondernemers en bezoekers aan binnenstadsbewoners teveel moeite moeten doen om een parkeerplek te vinden of hiervoor veel meer moeten gaan betalen.

- **Voldoende parkeergelegenheid aan de zuidkant/randenvan de binnenstad.** Autoluw maken van de binnenstad kan alleen wanneer aan deze voorwaarde wordt voldaan, voordat de binnenstad daadwerkelijk autoluw wordt.
- **Gratis parkeren - eerste 2 uur.** Dit is al langer een wens van Gouda Positief en is nu extra nodig om het voor bezoekers aantrekkelijker te maken om Gouda te bezoeken.
- **Extra parkeervoorzieningen voor fietsen** op drukke plekken in de (binnen) stad.
- **Ontsluiting Westergouwe verbeteren.** Westergouwe is een mooie wijk, maar de bereikbaarheid en filevorming in de ochtend en avond is een zorg. Enkele onderdelen in het VCP (Verkeers Circulatie Plan), zoals de belasting van de Bodegraafsestraatweg en de ontsluiting van enkele wijken als Nieuwe Park en Kort Haarlem, blijven in onze aandacht.

7 Positief veiligheidsgevoel

Volgens de 18^e editie van de Misdaadmeter stond Gouda in 2018 op de 22^e plaats van onveiligste steden in Nederland. Dat was een forse verbetering ten opzichte van het jaar ervoor, toen Gouda op positie 8 stond. Gouda Positief vindt dat Gouda uit de top-50 moet, er moet een tandje bij:

- **Instellen van een Goudse veiligheidsmonitor en meldpunt.** Al langer een wens van Gouda Positief.
- **Steviger aanpak van ondermijning.** Criminelen maken steeds meer gebruik van legale bedrijven en diensten voor illegale activiteiten, de onderwereld vermengt zich met de bovenwereld. Dit leidt tot normvervaging en bedreigt onze samenleving.
- **Overdracht Veiligheidsdossier Wethouder.** Bij de top 10 zien we achterliggende problematiek (schooluitval, armoede, schulden, jeugdzorg). Gouda Positief ziet meer in een integrale aanpak, waarbij dit dossier bij een wethouder wordt belegd. Uiteraard mag dit niet conflicteren met de wettelijke taken van de Burgemeester op het gebied van openbare orde/veiligheid.

8 Positieve economische ontwikkeling

Gouda Positief wil dat ondernemers de ruimte krijgen in Gouda om te ondernemen en dat zij voldoende geschoold en gemotiveerd personeel kunnen vinden in en om Gouda. Nu de arbeidsmarkt overspannen is, zijn er veel vacatures. Maar er zijn ook veel mensen zonder werk: er is een mismatch tussen vraag en aanbod. Door de oprichting van een

praktijkgerichte ICT opleiding hebben we gezien dat deze mismatch bestaat, en dat deze is te overbruggen is. Gouda Positief wil:

- **Vermindering van regeldruk en bureaucratie** voor ondernemers en snellere afhandeling van aanvragen.
- **Stages voor jongeren ongeacht hun afkomst.** Door Covid-19 is het voor jongeren nog moeilijker geweest om stages te vinden. Geen enkele jongere mag buiten de boot vallen als het gaat om stages. Vooral voor jongeren vanuit een minder gunstige positie is extra inzet/inspanning nodig. We stellen een meldpunt in voor jongeren en zetten samen met scholen en ondernemingen extra bemiddeling op.
- **Lange termijn plan voor ondernemers.** De steunpakketten van de landelijke overheid hebben ondernemingen overeind gehouden. Veel ondernemers hebben ingeteerd op reserves of zijn schulden aangegaan. De impact hiervan op onze lokale economie op de langere termijn moet duidelijk worden en passende maatregelen moeten worden ingezet.
- **Snellere toeleiding naar werk vanuit de bijstand.** We willen zeker weten dat de nieuwe aanpak bij de Sociale Dienst ook daadwerkelijk effect heeft gehad en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt sneller naar (vrijwilligers) werk geleid worden.

9 Positieve toegang tot zorg en ondersteuning bij armoede en schulden

De decentralisaties in de jeugdzorg en de WMO gingen gepaard met een forse bezuinigingsopgave. Inmiddels zijn de kosten voor de jeugdzorg zeer fors gestegen, in Gouda veel meer dan in vergelijkbare gemeenten, en moet de landelijke overheid bijspringen om te voorkomen dat de gemeentelijke financiën teveel onder druk komen te staan. In Gouda maken (veel) meer dan gemiddeld kinderen/jongeren gebruik van jeugdzorg, waarbij lichte zorg de zwaardere zorg verdringt. De Jeugdzorg zal de komende jaren gaan veranderen en dat wordt vooral landelijk bepaald. Gouda Positief zet zich in voor:

- **Jeugd met de zware problematiek prioriteit krijgt prioriteit.**
- **Normalisatie van lichte (vaak opvoedkundige) problematiek.** Deze ondersteuning hoort niet thuis in de jeugdzorg.
- **Voorkomen van onterechte indicatie op kinderen** (bijv. bij vechtscheidingen). Regelmatig moeten de andere interventies vanuit de WMO of GGZ voor volwassenen worden ingezet, dat gebeurt onvoldoende door gebrek aan samenwerking/afstemming.
- **Juiste invoering van het concept 1 gezin - 1 plan - 1 regisseur.** Dit concept is nooit goed ingevoerd, waardoor nog steeds onnodig veel bureaucratie en gebrek aan samenwerking/afstemming aanwezig is. Dit gaat ten koste van de zorg.

Het voorkomen van armoede en schulden is al langere tijd een speerpunt van Gouda Positief. De stress die armoede en schuldenproblematiek tot gevolg heeft, leidt tot hoge maatschappelijke kosten en persoonlijk leed. Armoede leidt tot een sociaal isolement. Een Rotterdampas en de steun uit vele potjes helpt niet om de lange termijn effecten van armoede op te lossen.

Een CBS onderzoek uit 2020 geeft aan dat ruim 8% - oftewel 1 op de 12 - van de huishoudens (675.000 huishoudens/1 miljoen mensen) geregistreerde problematische schulden had op 1 januari 2018. Voor Gouda komt dit neer op bijna 2.700 gezinnen. De verwachting is dat door Corona dit aantal gaat toenemen. Slechts een klein deel van deze gezinnen is in beeld bij de schuldhulpverlening in Gouda. Gouda Positief wil een andere visie en aanpak op het voorkomen van armoede en schulden.

- **Opzetten van een uitgebreid platform van ervaringsdeskundigen**. De expertise van deze ervaringsdeskundigen is bepalend bij het uitwerken van beleid en plannen van aanpak. Op middelbare scholen moeten meer ervaringsdeskundigen ingezet worden bij o.a. voorlichting.
- **Meer inzetten op vroegsignalering van schulden**. Betrekken van ondernemers bij schuldenaanpak door melding van loonbeslagen (binnen de kaders van de AVG wetgeving). Meer gebruik maken van de mogelijkheid om betalingsachterstanden op te vragen bij woningscorporaties, energie- en drinkwaterbedrijven en zorgverzekeraars, zodat snel tot hulp kan worden overgegaan.
- **Vereenvoudigen van regelingen en potjes**. Het is een hele klus om erachter te komen wat de regelingen zijn, digitale vaardigheid is belangrijk daarbij. Gouda Positief wil een eenvoudiger overzicht en een langere drempel om voorzieningen aan te vragen.
- **Doorbreken van het taboe op het hebben van schulden** door ervaringsverhalen op te tekenen en deze te delen via de lokale media.
- **Versterken/uitbreiden van de vrijwilligersorganisaties**. Bij voorkeur werken deze organisaties meer ook samen om slagvaardiger te zijn.

10 Positieve samenwerking binnen en buiten Gouda

Gouda Positief is er voor alle Gouvenaars zijn. Wij denken niet langs de lijnen van politieke kleur, afkomst of geloof. Gouda Positief staat voor een open bestuurscultuur, een pragmatische aanpak, een houding die zich kenmerkt door 'ja, mits' en goede samenwerking, waarbij maximaal gebruik gemaakt wordt van de kennis en kunde die aanwezig is bij inwoners, ondernemers, instellingen en de gemeentelijke organisatie van Gouda: "samenwerken is het nieuwe innoveren".

Om een krachtige en samenwerkende stad te zijn, moeten we leren van zaken die mis gaan of beter moeten. In de afgelopen jaren zien we dat participatietrajecten met burgers soms goed verlopen, maar regelmatig ook resulteren in patstellingen en verdeeldheid tussen groepen. De terugkoppeling die Gouda Positief krijgt, is dat bewoners zich niet werkelijk gehoord voelen. En dat de gewenste oplossingsrichting al min of meer bekend was voordat een participatietraject van start ging. Of er wordt onnodig haast gemaakt. Dat doet het vertrouwen in de lokale bestuur geen goed. Gouda Positief wil:

- **Meer online burgerparticipatie** (zie Amersfoort). Daardoor realiseren we een breder draagvlak.

- Heldere criteria en uitgangspunten bij start van een traject.
- Adequate inzet van projectleiders.

Gouda Positief voor betere tijden! Wij zijn van de partij.